

UZASADNIENIE

do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 15 marca 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Hubert”.

I Uzasadnienie merytoryczne

Zgodnie z art. 18 i 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2018 r. 1614 z późn. zm.) dla rezerwatów przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ochrony ustanawiany jest w drodze zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska na okres 20 lat (art. 20 ust. 1).

Celem ochrony obowiązującym w rezerwacie przyrody „Hubert”, zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 30 października 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody Hubert (Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 5430), jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego o cechach naturalnych, zachowanego wśród lasów zniekształconych gospodarką człowieka.

Plan ochrony, będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

Rezerwat „Hubert” zajmuje powierzchnię 33,74 ha i obejmuje kompleks leśny z dominującym udziałem grądu subkontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) w wariacie typowym. Jedynie na lokalnych, niewielkich wzniesieniach w północno-wschodniej części rezerwatu wykształciła się postać przejściowa grądu do kontynentalnego boru mieszanego. Warstwę drzew budują głównie dąb szypułkowy (*Quercus robur*) i sosna pospolita (*Pinus sylvestris*). Wiek drzewostanu waha się od 140 do 170 lat. Dębom i sosnom towarzyszą nieliczne buki, jawory i klony, które w wielu przypadkach osiągnęły wymiary drzew pomnikowych.

Zadania ochronne określone w planie ochrony mają na celu utrzymanie walorów przyrodniczych oraz osiągnięcie celów ochrony obowiązujących w rezerwacie. Rodzaj i zakres zabiegów ochronnych ustalono w oparciu o diagnozę stanu przyrody rezerwatu, biorąc pod uwagę dynamikę procesów przyrodniczych oraz stwierdzone zagrożenia przyjmując, że działania te wspomagać będą jedynie, w razie konieczności, naturalne procesy przyrodnicze.

Spośród zagrożeń zidentyfikowano jedynie istniejące zagrożenie wewnętrzne polegające na ograniczeniu rozwoju podrostu jodłowego w wyniku zacieniania przez szybko rosnące gatunki drzew liściastych: jawora, graba i lipy oraz zgryzania przez zwierzynę. Nie zidentyfikowano natomiast zagrożeń zewnętrznych, zarówno istniejących jak i potencjalnych, a także potencjalnych zagrożeń wewnętrznych.

Przewidziane działania ochrony czynnej w rezerwacie obejmują regulację warunków świetlnych na ogrodzonym gnieździe ze sztucznym odnowieniem jodły w wydzieleniu 25 a.

Prace te mają na celu popieranie odnowienia jodłowego wprowadzonego sztucznie w 1991 r., jako naturalnego gatunku domieszkowego w zbiorowiska *Tilio – Carpinetum*, będącego przedmiotem ochrony w rezerwacie. Bujnie rozwijający się podrost jaworowy, grabowy i lipowy stanowi silną konkurencję dla odnowienia jodłowego. W związku z tym utrzymanie jodły w rezerwacie wymaga kontynuowania pielęgnacji ww. odnowienia, prowadzonej systematycznie od roku 1991. Działania o charakterze czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych, polegają na eliminacji podrostu jaworowego, grabowego i lipowego na gnieździe o pow. 2,5 ha. W planie ochrony dopuszczono także bieżącą konserwację ogrodzenia jako najskuteczniejszej metody ochrony ww. odnowienia jodłowego przed zgryzaniem przez zwierzynę.

Należy zaznaczyć, że jakkolwiek w docelowych składach gatunkowych drzewostanu nie przewidziano występowania jodły (Matuszkiewicz M, 1996) to uznano, że gatunek ten stanowiąc naturalny, domieszkowy element zespołu *Tilio – Carpinetum* przyczynia się do wzmocnienia stabilności i urozmaicenia składu

gatunkowego drzewostanu. Zabieg eliminacji podrostu jaworowego, grabowego i lipowego zaplanowano wyłącznie na powierzchni gniazda, na którym występuje odnowienie jodłowe, w związku z tym pozostanie on bez wpływu na możliwość odnawiania się gatunków składowych grądu.

Przedmiotowy rezerwat pokrywa się z granicami obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Hubert PLH240036, wyznaczonego dla ochrony siedliska leśnego - grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) kod: 9170.

Z uwagi na niewystarczający stopień rozpoznania stanu zachowania ww. siedliska przyrodniczego będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Hubert jako cel przyjęto identyfikację zasięgu jego występowania oraz określenie parametrów i wskaźników stanu jego ochrony zgodnie z metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska. Z ww. względu nie zidentyfikowano również zagrożeń istniejących i potencjalnych. Natomiast w zakresie działań ochronnych przewidziano uzupełnienie wiedzy w odniesieniu do przedmiotu ochrony.

Zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Hubert” uwzględnia zakres planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Hubert PLH240036, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy. W związku z tym, plan ochrony rezerwatu „Hubert”, staje się planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Hubert, na okres 10 lat od dnia wejścia w życie zarządzenia ustanawiającego plan ochrony rezerwatu.

W planie ochrony nie wskazano miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych. Biorąc bowiem pod uwagę charakter tego obiektu, udostępnianie rezerwatu dla ww. celów nie znajduje uzasadnienia. Nie wskazano także obszarów i miejsc do amatorskiego połowu ryb i rybactwa, ze względu na specyfikę rezerwatu - brak cieków i zbiorników wodnych. Nie wskazano również na terenie rezerwatu miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza.

Udostępnianie rezerwatu przyrody dla celów naukowych, może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 24 i ust. 5 ustawy o ochronie przyrody.

W stosunku do stanowisk gatunków grzybów, roślin i zwierząt ich ochrona polegać będzie na utrzymaniu właściwego stanu siedliska przyrodniczego, z zachowaniem naturalnych powiązań pomiędzy poszczególnymi ekosystemami. Utrzymanie w stanie możliwie niezmienionym wszystkich typów siedlisk jakie wykształciły się na terenie rezerwatu, zagwarantuje zachowanie wszystkich związanych z nimi gatunków grzybów, roślin i zwierząt.

II Udział społeczeństwa

Zgodnie z procedurą określoną w ww. (pkt I uzasadnienia) rozporządzeniu Ministra Środowiska, fakt przystąpienia do sporządzenia planu ochrony rezerwatu przyrody „Hubert” podano do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie ogłoszenia na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej oraz w prasie lokalnej, a także poinformowanie jednostek samorządu terytorialnego, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach oraz organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody. Informację o projekcie planu ochrony zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24a ustawy z 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.). W tym trybie nie zgłoszono żadnych uwag.

Ponadto zgodnie z art. 39 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy obwieszczeniem z 26 marca 2018r. znak: WPN.6202.2.2017.MMS Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Hubert”, poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i możliwość składania uwag i wniosków. Nie zgłoszono uwag, w związku z udziałem społeczeństwa.

Na podstawie przepisów art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt niniejszego zarządzenia został przedłożony do zaopiniowania Radzie Gminy Wielowieś pismem z 26 marca 2018 r. Organ ten jednak nie zgłosił uwag w ciągu 30 dni zatem zgodnie z art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 130 ze zm.) przyjęto, że projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach został przez Radę Gminy Wielowieś przyjęty w przedłożonym do zaopiniowania brzmieniu.

Projekt przedmiotowego zarządzenia został zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody (uchwała z 8 listopada 2018 r., Za - 20 głosów, Przeciw - 0 głosów, Wstrzymujących się – 1 głos).

Projekt niniejszego zarządzenia został, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie z 23 stycznia 2009r., uzgodniony przez Wojewodę Śląskiego (pismo nr IFVII.710.20.2018 z 11 lutego 2019 r.).

Dodatkowo w ramach bieżącej współpracy, skierowano wystąpienia o opinię do przedmiotowego projektu zarządzenia do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, Nadleśnictwa Rudziniec. Z ww. Instytucji otrzymano pozytywną opinię, wyrażoną w piśmie z 12 marca 2018r. nr: ZG.7212.2.1.2018.AP.